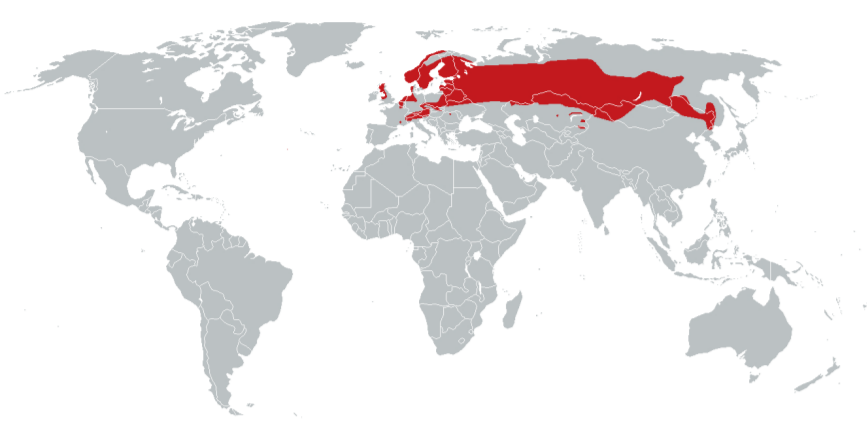

CIETRZEW *Lyrurus tetrix* KURAK NIEZNANY

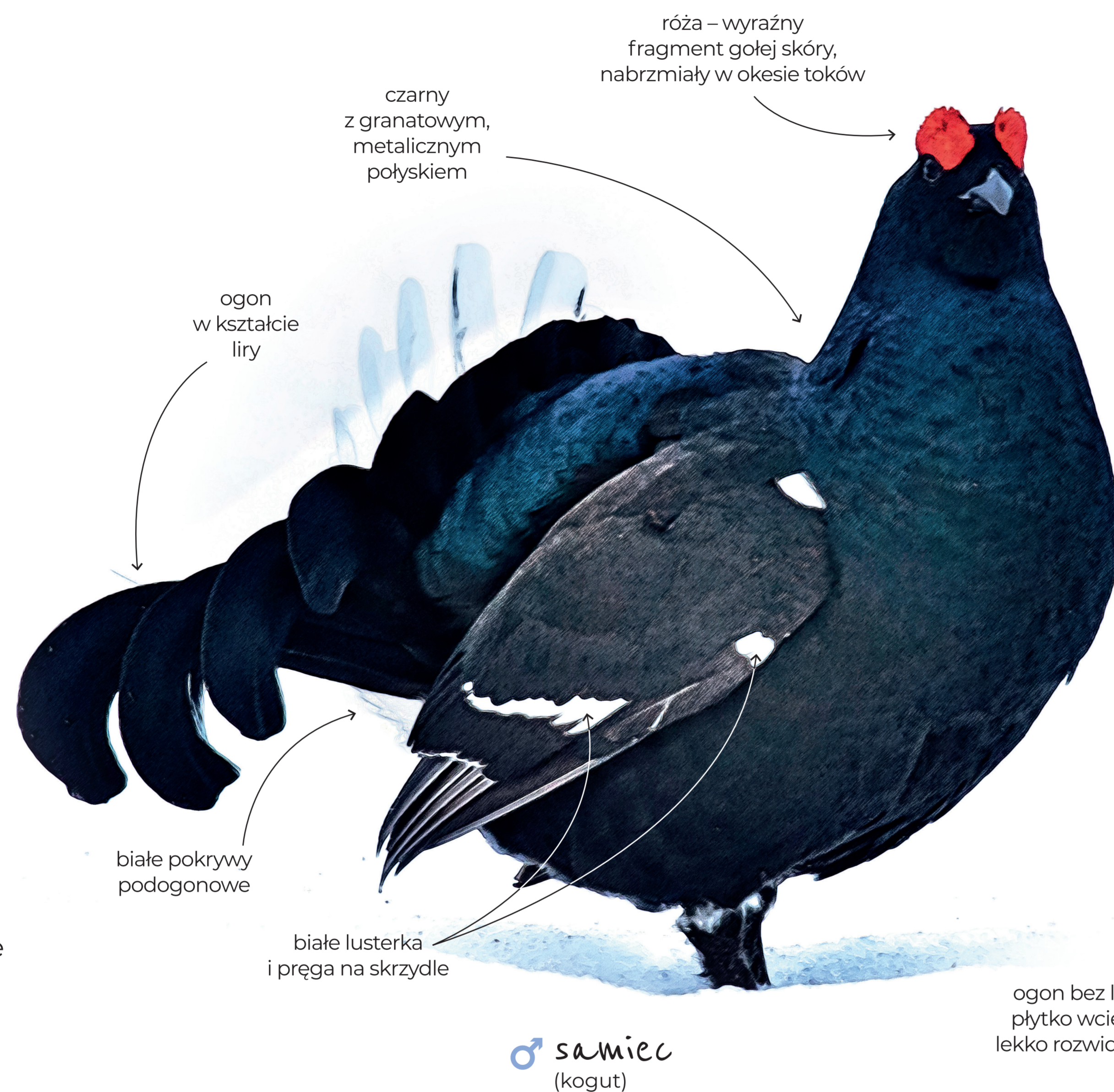
Światowy zasięg występowania cietrzewia obejmuje strefę lasów iglastych północnej i środkowej Eurazji, od Skandynawii po wschodnią Syberię. Izolowane stanowiska znajdują się również w zachodniej i środkowej Europie – w tym w Polsce.

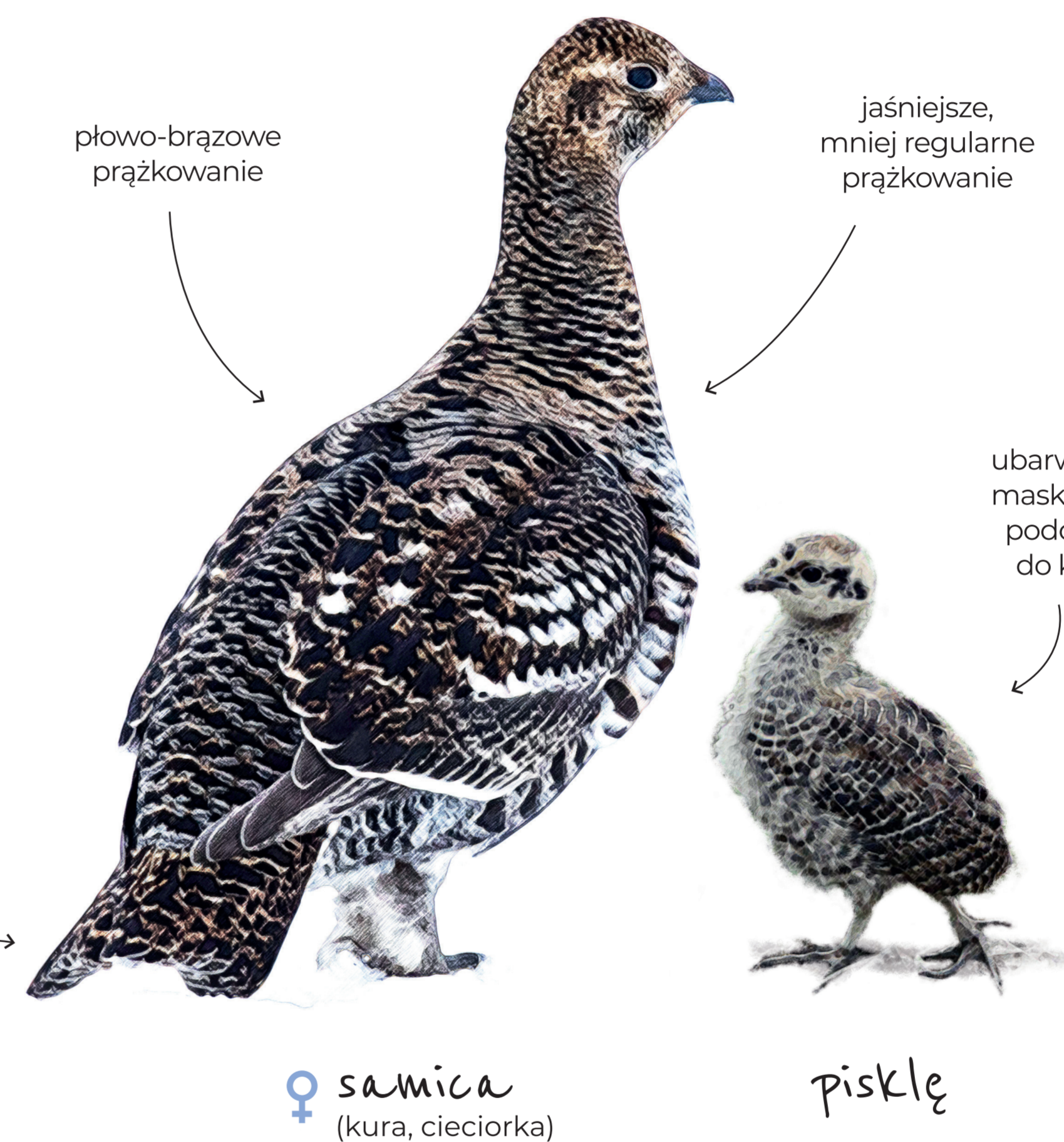
W Polsce cietrzew występuje jedynie w Karpatach (Tatry, Kotlina Orawsko-Nowotarska), Sudetach (Karkonosze, Góry Izerskie), w Borach Dolnośląskich, na Pojezierzu Mazurskim, na Kurpiach oraz na Podlasiu. Lokalnie na Kielecczyźnie i w Lubelskim mogą jeszcze występować pojedyncze ptaki, ostatnie z dawniej bytujących tam populacji.

Cietrzew objęty jest **ścisłą ochroną gatunkową**, a **wokół tokowisk, miejsc rozrodu i zimowania wyznacza się strefy ochronne**. W związku z krytycznie trudną sytuacją krajowej populacji Lasy Państwowe podjęły się realizacji projektu „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”. Ma on na celu zachowanie oraz odtworzenie stabilnych populacji m.in. poprzez poprawę warunków siedliskowych w ostojach, ograniczanie presji drapieżników oraz zasilanie populacji nowymi osobnikami w wyniku translokacji dzikich cietrzewi z zagranicznych populacji oraz krajowych hodowli, w tym z nowopowstałego Ośrodka Hodowli Cietrzewia w Nadleśnictwie Sychowo.

Więcej informacji:
www.projekty-rozwojowe.lasy.gov.pl

♂ samiec (kogut)

♀ samica (kura, cieciorka)

pisklę

ogon bez liry, płytko wcięty, lekko rozwidlony

Siedlisko

Gatunek borealny i górski. Zasiedla półotwarte obszary leśne, luźno zadrzewione bagna, torfowiska, wrzosowiska, duże zręby, uprawy i młodniki, pożarzyska i poligony, a także śródleśne lub przyleśne łąki i pola. Cietrzewie to ptaki osiadłe i terytorialne, gniazdujące na ziemi.

Koguci taniec

Od początku kwietnia do początku czerwca w ostojach cietrzewi trwają toki: o świcie koguty odbywają tańce godowe oraz walczą o dominację. Z daleka można usłyszeć pieśni godowe samców zwane czuszykaniem oraz bulgotaniem.

Jeden z **6 kuraków w Polsce**. Obecnie w kraju występuje ok. **500 dziko żyjących osobników**, a trendy są spadkowe.
Jeden z **najbardziej zagrożonych na wyginiecie gatunków** ptaków w kraju.
Charakteryzuje się silnym dymorfizmem płciowym.

⚠ zagrożenia ⚠

presja **drapieżników** (lisy, kuny, jenoty, jastrzębie), **zarastanie** preferowanych siedlisk, **osuszenie** terenów podmokłych, płoszenie ptaków (m.in. w wyniku **uprawiania turystyki**), **zmiany klimatyczne**

rozpiętość skrzydeł

♂ do **100 cm**
♀ do **75 cm**

masa

♂ **1,2–1,4 kg**
♀ **0,7–1,0 kg**

pożywienie cietrzewia

Pisklęta: w pierwszych tygodniach głównie gąsienice motyli, larwy owadów, pajęczaki i mrówki; w kolejnych także kwiaty i jagody, liście i żdźbła roślin zielnych lub krzewinek

Dorośle cietrzewie: kwiatostany, owoce, nasiona, zielone pędy, pąki i liście; żywienie zmienia się w zależności od pór roku:

różne fragmenty brzozy, olch, sosny, jałowca, jarzębiny

borówka czernica, borówka brusznica, bagno zwyczajne, żurawina, wełnianki, turzyce, wrzos

okres lęgowy

Samica składa **5–11 jaj** (żółtawych, z szarym odcieniem i rdzawo-brunatnymi plamami).

Samiec nie uczestniczy w wysiadywaniu jaj i w opiece nad potomstwem.

